

Ympäristöterveyskeskus
S. Mäkelä

Sosiaali- ja terveysministeriö
kirjaamo@stm.fi

LAUSUNTO
D/2318/11.02.04.00/2018

19.10.2018

Viite: Lausuntopyyntö STM 2645/2017

LAUSUNTO TUPAKKA- JA NIKOTIINIPOLITIIKAN KEHITTÄMISTYÖRYHMÄN MIETINNÖSTÄ

Päijät-Hämeen hyvinvointiyhtymän ympäristöterveyskeskus kiittää mahdollisuudesta lausunnon antamiseen asiassa ja toteaa lausuntonaan seuraavaa.

Toimenpide-ehdotus 10

Tupakointikieltojen laajentaminen koskemaan sellaisia ulkotiloja, jotka ovat pääsääntöisesti alaikäisten käytössä, on asetettujen tavoitteiden kannalta perusteltua. Esimerkkeinä tällaisista alueista mainitaan leikkipuistot ja EU-uimarannat. Savuttomuus olisi hyvä laajentaa koskemaan kaikkia yleisiä uimarantoja. Valtaosa uimarannoista ei ole EU-rantoja mutta niiden käyttö on paikallisella tasolla kuitenkin merkittävää.

Mietittäessä tupakointikiellon laajentamista tulisi samaan aikaan miettiä myös valvonnan toteuttamista. Säännösten noudattamisen valvonta tupakkalain 8 §:n kohdan 3 mukaisesti saattaa olla haasteellista. Valvonta tulisi olla suunniteltua ja valvontaviranomaiselle tulisi varata siihen riittävät resurssit sekä tehokkaat valvontakeinot. Lisäksi, mikäli kuntia ja muita julkisia yhteisöjä kannustetaan tupakointikieltojen asettamiseen, tulisi näiden vapaaehtoisten kieltojen valvonta selvästi osoittaa kiellon asettajan velvollisuudeksi.

Toimenpide-ehdotus 13

Asunto-osakeyhtiölain muuttaminen siten, että parvekkeita ja asukkaiden hallinnassa olevia sisätiloja koskeva tupakointikieltopäätös voidaan tehdä asunto-osakeyhtiössä enemmistöpäätöksellä, selkeyttäisi ja nopeuttaisi asioiden käsittelyä. Lisäksi viranomaisen tekemään päätöksen maksullisuus ei olisi esteenä päätökselle. Nykyisen lainsäädännön mukaisten parveketupakointia koskevien kieltojen valvonta on ollut haasteellista ja rikkomusten osoittaminen hankalaa. Siksi tässäkin tapauksessa olisi tarkoituksenmukaisempaa, että asunto-osakeyhtiö kiellon asettaja myös valvoo sen noudattamista.

Toimenpide-ehdotus 36

Esitys hallinnollisesta sanktiomaksusta on kannatettava valvonnan vaikuttavuuden tehostamiseksi. Menettelystä tulee kuitenkin tehdä valvontaa suorittavalle viranomaiselle helppo ja yksiselitteinen, ettei hallinnollinen kankeus estä sanktion käyttöä.

Toimenpide-ehdotus 37

Ympäristöterveydenhuollon tehtäviin kuuluu tupakan ja nikotiinivalmisteiden myyntilupien myöntäminen sekä vähittäismyynnin valvonta. Lupa- ja valvontamaksujen selkeä korottaminen vuodesta 2017 alkaen on selvästi vähentänyt sellaisten myyntipisteiden määrää,

jossa tupakkatuotteiden myynti on ollut enemmänkin asiakaspalvelua kuin merkittävä osa elinkeinotoimintaa. Maksujen voidaan siten olettaa vähentävän tupakoinnin tai nikotiinivalmisteiden käytön aloittamista. Korkeammista maksuista ei myöskään ole tullut paikallisille viranomaisille valituksia toimijoilta. Toimenpide-ehdotus lupa- ja valvontamaksujen säilyttämisestä vähintään nykyisen tupakalain sallimalla maksimitasolla on näillä perusteilla kannatettava myös mahdollisen maakuntauudistuksen toteutuessa.

Silja Mäkelä
Toimialajohtaja